

50 ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

гр. София-1415, кв. „Драгалевци“, ул. „Бела Дона“, №1
Телефон: 02/ 967-1186, факс: 02/ 967-1181, vlevski_50ou@mail.bg, www.50ou-vasil-levski.com

УТВЪРДИЛ:.....

Валентина Макавеева

Директор на 50. ОУ „Васил Левски“

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО,

ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

В 50. ОУ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

за учебната 2023/ 2024 г.

Настоящата Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в 50. ОУ "Васил Левски" е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №1/15.09.2023 г. и утвърден със Заповед №1/15.09.2023 г. на директора на училището.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми. Интегрирано е в учебното съдържание на учебните предмети в рамките на общеобразователната подготовка от I до VII клас или като самостоятелни предмети в разширената подготовка на всички етапи на средното образование и/или в допълнителната подготовка. Възможно е да се преподава интегрирано в часа на класа, в дейностите по интереси, в извънкласни училищни, извънучилищни и междуучилищни дейности, както и при общата подкрепа за личностно развитие.

(1) ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се определя с наредба.

(2) Държавният образователен стандарт определя: (*чл. I. ал. I от Наредба за ГЗЕИО*)

1. същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
2. начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
3. рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
4. институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и гражданска добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ

I. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ

ПОДЦЕЛИ:

1. Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценостите на и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

2. Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализация се свят;
3. Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
4. Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
5. Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
6. Да изразява обосновано и критично гражданская си позиция;
7. Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
8. Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
9. Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
10. Да познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околнна среда;
11. Да познава механизмите на публичните институции и граждanskото общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие;
12. Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

II. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

1. Да възпитава в демократичните ценности;
2. Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
3. Да утвърждава устойчива, включваща, демократичните и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
4. Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданско участие, междукултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
5. Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка;
2. В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
3. В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
4. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие;
5. Интегрирано по учебни предмети.

**ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ
ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И
ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

**III. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ
НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ**

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- а) Всички училищни тържества започват с химна на Р България и издигане на националния флаг на фасадата на училището или в залата на честването;
- б) На 15 септември и 24 май всички ученици, педагогически специалисти и гости посрещат и изпращат училищното знаме, носено знаменосец и две асистентки, показали отлични резултати в образователния процес;
- в) официално раздаване на удостоверилието за завършен първи клас, удостоверилието за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование;
- г) награждаване на отличили се ученици и учители;
- д) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- е) честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;
  - Честване на Деня на народните будители - 31.10.2022 г. и
  - Патронния празник на училището – 19.02.2023 г.
  - Честване на 03.03.2023 г. – Освобождението на България;
  - Денят на самоуправлението на 09.05.2023 г. – Ден на Европа
  - Тържествено честване на 24.05.2023 г.– Ден на славянската писменост

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ СИМВОЛИ И ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

Училищни символи:

- червено знаме с избродиран образ на патрона Васил Левски и названието на училището;
- лого на училището;
- мото на училището “Осмели се да знаеш”
- ученически униформи

**IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ
ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ**

1. Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление;
2. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
- 2.1 Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно социално положение;
- 2.2. Организиране и участие в Благотворителни концерти в помощ на болни и пострадали в инциденти;

- 2.3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи- Акция за събиране на пластмасови капачки;
3. Интернет страница на училището - информация за участие на учениците в различни изяви- конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.
4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

4.1. Подкрепящи здравето:

01. 12. - Световен Ден за здравето
17. 05. - Национален Ден на спорта
31. 05. - Световен Ден без тютюнопушене – беседа с презентации в ЧК.

4.2 Подкрепящи толерантността:

16. 11. Международен Ден на толерантността – беседа в ЧК, изработване на таблица в часовете по изобразително изкуство.

25.02. Световен ден за борба с тормоза в училище – мероприятия свързани с деня на розовата фланелка.

4.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

03. 12. - Международен ден на хората с увреждания

4.4. Подкрепящи правата на човека:

02. 04. - Международен ден на Детската книга
01. 06. - Международен Ден на детето

4.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

22. 03. - Световен ден на Земята (водата).

5. Организиране на обучения на връстници от връстници:

Съвместно с БМЧК на тема: Защита на населението от бедствия и аварии, Оказване на първа помощ на пострадал, Превенция на СПИН, Превенция на зависимости.

6. Участие в клубове и неформални групи по интереси;

7. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията- разписани детайлно в План на педагогическия съветник. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие /обща и допълнителна/, на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностно развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и конфликти в училище семейството и обществото.

8. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

V. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО

В 50. ОУ "Васил Левски" се обучават ученици от различни етноси: български, ромски, турски, арменски и др. На ниво училище и клас се организират дейности, свързани с успешното интегриране на учениците.

ДЕЙНОСТИ

А) В ЧАСА НА КЛАСА ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

1. патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркультурния диалог;
3. безопасност на движението по пътищата;
4. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
7. превенция и противодействие на корупцията.

Б) УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Всяка паралелка избира свой ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и иницира дейности на ниво клас.

В) ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

1. Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси.
2. Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
3. Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
4. Дидактически игри - образователни и развиващи.
5. Народни традиции, обичаи и празници.
6. Безопасност на движението по пътищата.
7. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
8. Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

VI. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ

ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образоването чрез използване на различни образователни инновации.
2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

ФОРМИ:

1. В процеса на придобиване на общеобразователна подготовка по отделни учебни предмети - биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика.
2. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общеобразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности.
3. Чрез добри практики – интердисциплинарни уроци

Изготвили:

Валенсия Бъзовска - председател на комисията по гражданско, здравно, екологично и интеркультурно образование

Анита Тодорова и Георги Иванов - членове на комисия по гражданско, здравно, екологично и интеркультурно образование